

За результатами дослідження поняття біологічних активів можна зробити висновок, що ця категорія є однією з найважливіших у господарській діяльності сільськогосподарських підприємств.

КЛАСИФІКАЦІЯ ТА МІСЦЕ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ У СКЛАДІ ЕКОНОМІЧНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Шевчук А.А.

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

науковий керівник – Шматковська Т. О., к.е.н., доцент

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Виробничі запаси - це важлива економічна та облікова категорія, невід’ємна умова функціонування будь-якого підприємства. Важливою передумовою обліку виробничих запасів є їх оцінка, яка має вплив на визначення собівартості продукції.

Виробничі запаси займають особливе місце у складі майна і є однією із найбільш важливих та значних частин активів підприємства.

Місце виробничих запасів у складі економічних ресурсів можна представити у вигляді рисунку 1.1.

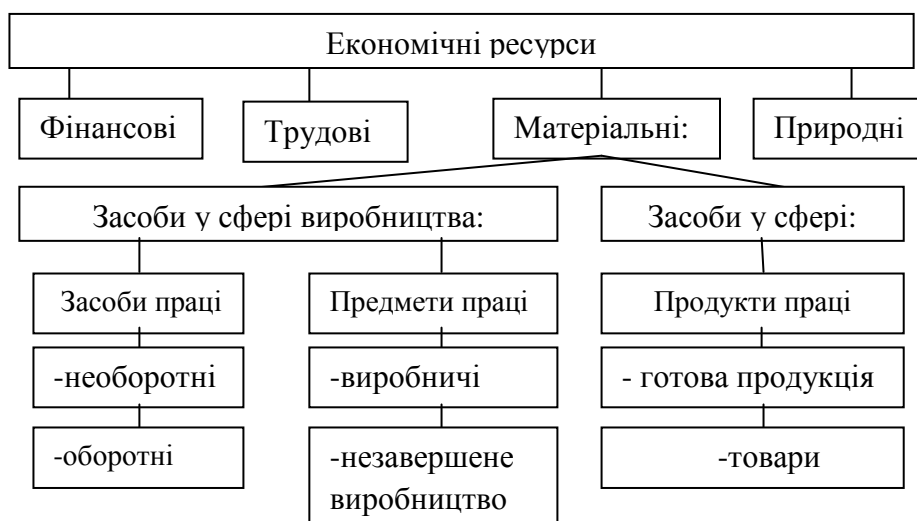

Рисунок 1 – Місце виробничих запасів підприємства у складі економічних ресурсів

На підприємстві використовується велика кількість товарно-матеріальних цінностей. Вони використовуються у виробництві по-різному. Одні з повністю споживаються у виробництві, інші – змінюють лише свою форму, входять до складу виробу без будь-яких змін або ж сприяють виготовленню виробів і не включаються в їх масу або хімічний склад. Тому важливим моментом в організації обліку виробничих запасів є їх класифікація.

Розрізняють економічну і технічну класифікацію. В основу економічної класифікації виробничих запасів покладено їх значення для процесу

виробництва, оскільки використовувані в ньому матеріали відіграють різну роль. Одні формують речовинну основу майбутнього продукту, інші беруть участь у процесі виробництва, або надаючи виробам відповідних властивостей, або сприяючи виробничому процесу. Першу групу називають основними матеріалами, а другу – допоміжними.

Облік матеріальних цінностей організовують за назвою (видами) сировини і матеріалів, а в межах кожного виду — за розділами, типами, групами, гатунками і окремими найменуваннями, тобто за окремими номенклатурними номерами, одиницями виміру кількості та якості та історичною собівартістю.

В. І. Янчук та О. В. Кипоренко класифікують виробничі запаси за такими ознаками: за функціями, за місцем розміщення, за способом використання. Класифікацію запасів за викладеними ознаками подано на рис. 2.

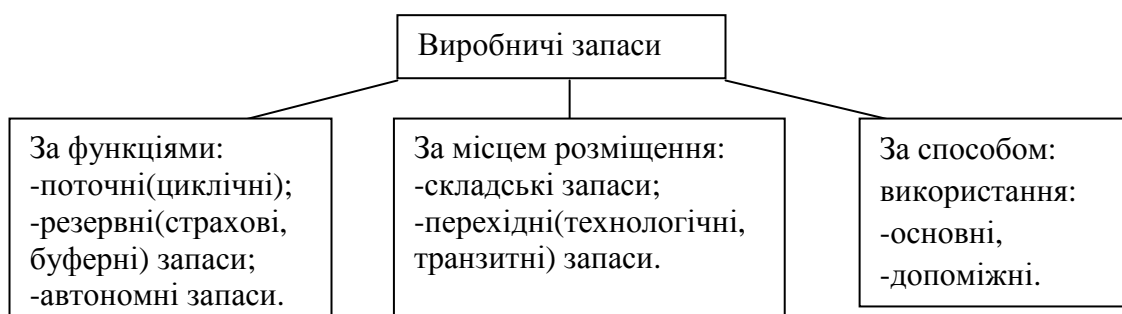

Рисунок 2. Класифікація виробничих запасів

Автори розглядають складські запаси, як ті, що розміщені на складах. Перехідні або транзитні запаси рухаються з однієї логістичної системи в іншу. До основних виробничих запасів відносять сировину та матеріали, покупні напівфабрикати, а до допоміжних відносять запасні частини, паливо, тару, відходи (обрізки) тощо.

Отже, виробничі запаси є складовою частиною предметів праці, які приймають участь у виготовленні продукції, але безпосередньо ще не задіяні у виробничому процесі, споживаються протягом одного виробничого циклу і всю свою вартість переносять на вартість кінцевого продукту. Існує велика кількість класифікацій виробничих запасів, які показують різноманітність матеріальних цінностей.